

Sygn. akt VIII C 1094/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko K. N.

o zapłatę 2.806,62 zł

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 1094/15

UZASADNIENIE

W dniu 27 czerwca 2014 roku powód (...) z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej K. N. powództwo o zapłatę 2.806,62 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwaną z (...) Agricole (poprzednio (...) Bank S.A.) w dniu 19 lutego 2008 roku umowy bankowej nr (...), na podstawie której pozwana otrzymała określoną w umowie kwotę pieniężną, którą zobowiązała się zwrócić na warunkach określonych w umowie. Pozwana nie wywiązała się z przyjętego zobowiązania, wobec czego niespłacona kwota należności głównej stała się wymagalna wraz z odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Pozwana nie spłaciła długu, pomimo wezwania do zapłaty, zatem w dniu 27 lutego 2013 roku pierwotny wierzyciel dokonał przelewu na rzecz powoda przysługującej mu wobec pozwanej wierzytelności. Powód podniósł, że zadłużenie pozwanej na dzień wytoczenia powództwa wynosiło 2.806,62 zł, w tym 1.268,03 zł należności głównej oraz 1.538,59 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych przez pierwotnego wierzyciela i powoda. Powód wskazał, że dowodem istnienia oraz obowiązku spełnienia świadczenia ciążącego na stronie pozwanej jest wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) z dnia 17 czerwca 2014 roku podpisany przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzony pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem inwestycyjnym. **(pozew k. 2-3)**

W dniu 1 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. **(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 19)**

Pozwana, reprezentowana przez opiekuna prawnego, zaskarżyła powyższy nakaz zapłaty sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Podniosła zarzut przedawnienia oraz zarzut nieudowodnienia roszczenia. **(sprzeciw k. 28-29)**

W piśmie procesowym z dnia 30 marca 2015 roku pełnomocnik powoda podtrzymał powództwo w całości. **(pismo procesowe k. 44-46)**

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2015 roku w imieniu powoda nikt się nie stawił, pełnomocnik powoda został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Opiekun prawny pozwanej wniósł w jej imieniu o oddalenie powództwa w całości, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie. **(protokół rozprawy k. 66, potwierdzenie odbioru k. 64).**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 lutego 2008 roku pozwana K. N. zawarła z (...) Bank S.A. we W. (następnie (...) Bank (...) S.A. we W.) umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Zgodnie z zawartą umową Bank udzielił pozwanej pożyczki gotówkowej w kwocie 3.187,46 zł, na okres od dnia 19 lutego 2008 roku do dnia 15 lutego 2010 roku, na warunkach szczegółowo określonych w umowie. Zgodnie z umową wymagana miesięczna spłata wynosiła 159,58 zł. **(kserokopia umowy k. 47-50, kserokopia potwierdzenia wypłaty pożyczki k. 51, okoliczności bezsporne)**

Pozwana nie wywiązała się ze swojego zobowiązania, wobec czego w dniu 9 listopada 2009 roku Bank wystawił przeciwko pozwanej Bankowy tytuł egzekucyjny. **(kserokopia (...) k. 52-53 i k. 55, okoliczności bezsporne)**

W Bankowym tytule egzekucyjnym stwierdzono, że na dzień 9 listopada 2009 roku zobowiązanie pozwanej z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 19 lutego 2008 roku wynosi w sumie 2.445 zł, na co składa się: należność główna w wysokości 1.995,69 zł oraz odsetki za okres od dnia 19 lutego 2008 roku do dnia wystawienia (...) w kwocie 344,31 zł według wyliczenia zawartego w pkt 5 niniejszego tytułu, a także należne koszty, opłaty i prowizje w wysokości 105 zł. W pkt 5 (...) wskazano przy tym, że umowne odsetki naliczone za okres od 19 lutego 2008 roku do dnia wystawienia (...) wynoszą 622,10 zł, zaś odsetki karne za ten okres wynoszą 128,83 zł, przy czym suma odsetek umownych i karnych 750,93 zł minus suma odsetek zapłaconych 406,62 zł równa się kwocie odsetek do zapłaty 344,31 zł. **(kserokopia (...) k. 52-53 i k. 55)**

Na wniosek wierzyciela, postanowieniem z dnia 28 grudnia 2009 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi nadał klauzulę wykonalności powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego pierwotny wierzyciel prowadził następnie przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 1119/10, które zostało umorzone postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2012 roku, na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c., wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, zaś tytuł wykonawczy został zwrócony wierzycielowi, z adnotacją Komornika, że wierzyciel otrzymał 765,09 zł. **(kserokopia odpisu postanowienia o nadaniu KW k. 56, kserokopia klauzuli k. 54, kserokopia postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego k. 57-58, kserokopia wzmianki komornika na tytule wykonawczym k. 54).**

W dniu 27 lutego 2013 roku pierwotny wierzyciel (...) Bank (...) S.A. we W. zawarł z powodem (...) (...) we W., reprezentowanym przez (...) S.A. we W., umowę przelewu pakietu niespornych i wymagalnych wierzytelności pieniężnych, szczegółowo określonych w załączniku nr 5 do umowy.

W wyciągu z elektronicznego załącznika do powyższej umowy cesji wskazano, że przedmiotem przelewu była wierzytelność wobec pozwanej z umowy z dnia 19 lutego 2008 roku nr (...), której wysokość została określona na kwotę: 1.268,03 zł tytułem kapitału, 1.324,07 zł tytułem odsetek i 139,45 zł tytułem kosztów. **(kserokopia umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 lutego 2013 roku k. 6-9, kserokopia wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji k. 10).**

W dniu 4 czerwca 2014 roku (...) S.A. skierował do pozwanej wezwanie do zapłaty kwoty 2.940,20 zł, wskazując, że zadłużenie to (...) wynika z umowy nr (...) z dnia 19 lutego 2008 roku zawartej z L. Bank. **(kserokopia wezwania do zapłaty k. 11-12)**

W dniu 17 czerwca 2014 roku powód sporządził wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej Nr (...), w którym wskazano, że na podstawie swych ksiąg rachunkowych, Fundusz oświadcza, że w dniu 27 lutego 2013 roku nabył od (...) S.A. z siedzibą we W. wierzytelność wobec dłużnika K. N.. Zobowiązanie dłużnika wynika z umowy zawartej dnia 19 lutego 2008 nr (...). Powód wskazał, że wysokość zobowiązania dłużnika, według stanu na dzień wystawienia niniejszego wyciągu, wynosiła łącznie 2.806,62 zł, w tym 1.268,03 zł tytułem należności głównej oraz 1.538,59 zł tytułem odsetek. **(wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej k. 17)**

Do dnia wyrokowania pozwana nie uregulowała zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczności bezsporne)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

W ocenie Sądu, powód nie wykazał, że przysługuje mu wobec pozwanej wierzytelność w wysokości dochodzonej pozwem. Roszczenie powoda nie zostało bowiem udowodnione co do wysokości, o czym będzie mowa poniżej.

W odniesieniu do wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego stwierdzić zaś należy, że dokument ten nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, w niniejszym procesie, w którym strona pozwana jest konsumentem, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej. Powyższe także zostanie dokładniej omówione poniżej.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie, z uwagi na niewykazanie przez powoda wysokości dochodzonego roszczenia.

Pozwana K. N. zawarła z (...) Bank S.A. we W. umowę pożyczki gotówkowej (kredytu konsumenckiego), co w sprawie pozostawało bezsporne. Bank przekazał pozwanej do dyspozycji umówioną sumę pieniężną, którą to pozwana zobowiązała się zwrócić na warunkach i w terminie ustalonym w łączącej strony umowie. Pozwana nie spłaciła pożyczki w ustalonym w umowie terminie, czego nie kwestionowała, kwestionowała jednak wysokość zadłużenia dochodzonego pozwem podnosząc, że nie zostało ono udowodnione.

Zarzuty pozwanej dotyczące nieudowodnienia wysokości roszczenia były, zdaniem Sądu, uzasadnione.

Sąd nie podzielił natomiast podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia. Roszczenie wynikało z umowy pożyczki z lutego 2008 roku, zatem najwcześniejsze niespłacone miesięczne raty mogły być wymagalne nie wcześniej niż w marcu 2008 roku bądź później. Bieg terminu przedawnienia roszczenia (nie wiadomo kiedy dokładnie wymagalnego co do poszczególnych niespłaconych rat pożyczki) został na pewno przerwany poprzez wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego w listopadzie 2009 roku, następnie poprzez złożenie wniosku o nadanie (...) klauzuli wykonalności, która została nadana w grudniu 2009 roku, aż wreszcie poprzez skierowanie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanej w 2010 roku (w sprawie KM 1119/10). Termin przedawnienia nie biegł następnie przez czas prowadzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 1119/10, które zostało umorzone postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2012 roku i od tego czasu zaczął biec ponownie na nowo (jak też po każdym przerwaniu termin przedawnienia biegł oczywiście na nowo). Wreszcie bieg terminu przedawnienia został przerwany poprzez wytoczenie powództwa w przedmiotowej sprawie w czerwcu 2014 roku. Powyższe jednoznacznie wskazuje na to, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu, pozwana nie miała zatem prawa uchylić się od jego zaspokojenia podnosząc taki zarzut.

Jak już wcześniej wskazano, roszczenie nie zostało jednak udowodnione co do wysokości. Twierdzenia powoda co do wysokości roszczenia budziły wątpliwości Sądu w świetle załączonych do pozwu i odpowiedzi na sprzeciw dowodów z dokumentów.

Przede wszystkim powód nie załączył do akt sprawy żadnego dowodu wskazującego na to jakie raty pozwana w istocie spłaciła, a jakie spłacone nie zostały i kiedy dokładnie poszczególne niespłacone raty były wymagalne, co już samo w sobie uniemożliwiało Sądowi zweryfikowanie czy prawidłowo i za jaki okres pozwanej naliczono odsetki umowne i karne.

W bankowym tytule egzekucyjnym stwierdzono, że na dzień 9 listopada 2009 roku zobowiązanie pozwanej z tytułu umowy pożyczki wynosi w sumie 2.445 zł, na co składa się: należność główna w wysokości 1.995,69 zł oraz odsetki za okres od dnia 19 lutego 2008 roku do dnia wystawienia (...) w kwocie 344,31 zł według wyliczenia zawartego w pkt 5 niniejszego tytułu, a także należne koszty, opłaty i prowizje w wysokości 105 zł. W pkt 5 (...) wskazano przy tym, że umowne odsetki naliczone za okres od 19 lutego 2008 roku do dnia wystawienia (...) wynoszą 622,10 zł, zaś odsetki karne za ten okres wynoszą 128,83 zł, przy czym suma odsetek umownych i karnych 750,93 zł minus suma odsetek zapłaconych 406,62 zł równa się kwocie odsetek do zapłaty 344,31 zł. Nie wiadomo jednak za jaki okres odsetki zostały przez pozwaną spłacone, a za jaki pozostały niespłacone. Nie wiadomo także na jakiej podstawie i z jakiego tytułu naliczono pozwanej koszty, opłaty i prowizje w wysokości 105 zł. Koszty te także budzą wątpliwości Sądu, jako, że w umowie zawartej z pozwaną pierwotny wierzyciel posługiwał się niedozwolonymi klauzulami umownymi dotyczącymi zryczałtowanych opłat za tzw. czynności upominawczo-windykacyjne. Należy przy tym mieć na uwadze wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zapadły w sprawie o sygn. akt XVII AmC 624/09, w świetle którego, za niedozwolone i zakazane do wykorzystywania w obrocie z konsumentami zostały uznane postanowienia wzorców umownych nakładających na kredytobiorcę obowiązki w postaci konieczności poniesienia kosztów związanych z monitorowaniem kredytobiorcy, w przypadku niewykonania zobowiązań wynikających z umowy – a dotyczyło to kosztów telefonicznych upomnień, korespondencji kierowanej do kredytobiorcy związanej z nieterminową spłatą kredytu w postaci zawiadomień, upomnień itp., wyjazdu interwencyjnego do kredytobiorcy.

Wreszcie wskazać należy, że sam dokument w postaci (...) nie jest również wystarczającym dowodem na aktualną wysokość roszczenia powoda. Wysokość tego roszczenia w załączonych przez powoda dokumentach jest każdorazowo inaczej określana, przy tym nie sposób wyliczyć i doliczyć się z jakiej przyczyny. Z adnotacji poczynionej przez komornika sądowego na zwróconym wierzycielowi tytule wykonawczym wynika, że wierzyciel otrzymał kwotę 765,09 zł, lecz nie wiadomo na co została ona zaliczona – na należność główną, odsetki, czy może na koszty i które dokładnie. Nie wiadomo w jaki sposób należność główna z (...) określona na kwotę 1.995,69 zł, zmniejszyła się do kwoty 1.268,03 zł, wskazywanej w załączniku do umowy przelewu wierzytelności i wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego. Nie wiadomo od jakich kwot i za jaki dokładnie okres zostały naliczone dalsze odsetki, w ten sposób, że ze wskazanych w (...) odsetek 344,31 zł, zwiększyły się one do kwoty 1.324,07 zł w załączniku do umowy przelewu wierzytelności i do kwoty 1.538,59 zł w wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego. Wreszcie nie wiadomo, co składało się na koszty opłaty i prowizje z (...) określone na kwotę 105 zł, a jakie koszty opłaty i prowizje składały się na kwotę 139,45 zł wskazaną w załączniku do umowy przelewu wierzytelności. Wreszcie wątpliwości Sądu budziła sama całkowita wysokość dochodzonego roszczenia określona w wezwaniu do zapłaty z dnia 4 czerwca 2014 roku na kwotę 2.940,20 zł, a kilka dni później w wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 17 czerwca 2014 roku na kwotę 2.806,62 zł.

W świetle powyższych wątpliwości i rozbieżności, nie sposób uznać, że roszczenie powoda zostało udowodnione. Jego wysokość w świetle załączonych dokumentów jest niemożliwa do zweryfikowania.

Należy także zauważyć, że wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej w niniejszym procesie przeciwko konsumentowi.

W wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900), Trybunał Konstytucyjny orzekł bowiem, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004,

Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny oceniał część przepisu ustawy o funduszach inwestycyjnych, która nadaje księgom rachunkowym funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyciągom z tych ksiąg moc prawną dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Znaczenie art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych polegało na zmianie reguł dowodowych w postępowaniu cywilnym. Konsument, pozwany przez fundusz sekurytyzacyjny, który kwestionował istnienie albo wysokość zobowiązania musiał wykazać, że nie jest dłużnikiem z tytułu zobowiązań nabytych przez fundusz sekurytyzacyjny i ujętych w jego księgach rachunkowych. Konsekwencją tego przywileju było pogorszenie sytuacji procesowej dłużnika, który musiał bronić się przed powództwem podmiotu wobec którego nie zaciągał zobowiązania. Gdyby wiarygodność nie została zbyt na rzecz funduszu, pierwotny wierzyciel występując z powództwem przeciwko dłużnikowi nie mógłby korzystać ze specjalnych uprawnień procesowych. W omawianym wyroku Trybunał stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie zakwestionowanego przywileju procesowego, wskazując, że uprzywilejowanie ksiąg rachunkowych funduszy sekurytyzacyjnych i wyciągów z tych ksiąg w postępowaniu cywilnym prowadzi do naruszenia zarówno zasady równości stron w procesie cywilnym, jak i zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 konstytucji, co jest rozwiązaniem sprzecznym z konstytucyjną zasadą polityki państwa wynikającą z art. 76 konstytucji - zasadą ochrony praw konsumentów. Przywilej funduszu sekurytyzacyjnego powodowa, bowiem umocnienie istniejącej z natury rzeczy przewagi wyspecjalizowanego podmiotu rynku kapitałowego wobec konsumenta.

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Powództwo w przedmiotowej sprawie musiało zatem podlegać oddaleniu w całości, jako nieudowodnione co do wysokości.